



Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven twee dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters, van dierenartsenpraktijk Visdonk uit Roosendaal, en Jef Laureyns, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Chronische baarmoederontsteking vaak zonder echte ziektekenen

Witvuilen

Bij de maandelijkse bedrijfscontrole kwamen we vanzelf bij Mirthe 35, een koe die zes weken in lactatie was. Ze was vlak na afkalven tweemaal behandeld vanwege het niet afkomen van de nageboorte.

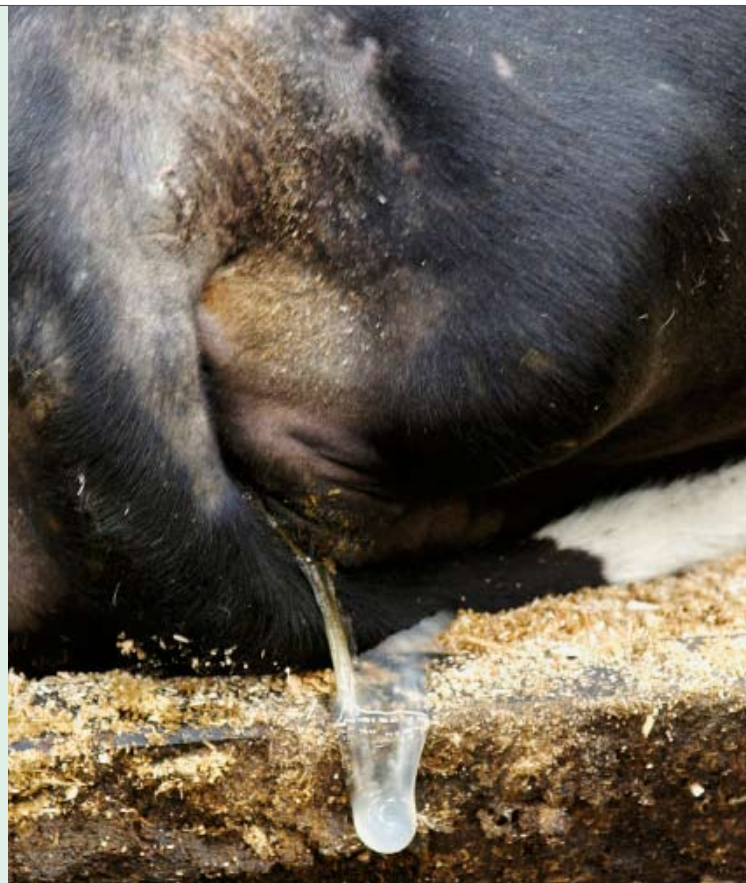
‘Kijk, deze koe hier. Die vuilt, maar verder is ze kerngezond’, zei de veehouder. ‘Ze geeft veel melk, vreet vlot en is zeer attent.’ Aan de staart was te zien dat de koe abnormale vaginale uitvloeiing had. De lichaamstemperatuur was zoals verwacht normaal, maar bij rectaal onderzoek kon ik de te grote baarmoeder goed voelen.

Met de echo maakte ik deze vergrote baarmoeder en met name de inhoud, het witvuil, zichtbaar als een zwarte holte met wat sneeuwvlokjes. De melkveehouder kon op het lcd-scherm naar dit typische echobeeld meekijken.

De koe had een geel lichaam (corpus luteum) op een van de eierstokken (ovaria). Daarom besloot ik tot het toedienen van een injectie met het prostaglandinehormoon Dinolytic.

Drie tot vier dagen na een injectie met dit vruchtbaarheidshormoon zal de koe tochtig worden. Omdat de baarmoedermond (cervix) bij een tochtige koe goed open is en de baarmoeder samentrekt, kan een flink deel van het witvuil er dan goed uit.

Deze veehouder insemineert zelf en ik heb hem geadviseerd om bij deze koe na vier dagen de baarmoeder te spoelen met een metricure-injector. Als de koe drie weken later bij de volgende tocht mooi helder tochtslijm heeft, is dat een teken van herstel. Dat vormt meteen ook het signaal om haar dan te insemineren.



De encyclopedie **Chronische endometritis**

Bij een chronische baarmoederontsteking of endometritis is enkel het slijmvlies van de baarmoeder ontstoken. Dat resulteert direct in een verhoogde afwijkingenproductie (witvuil) en indirect

in verminderde vruchtbaarheid.

koe is meestal niet algeheel ziek lijkt verder gezond. Toch is het op peelniveau veel voorkomen van chronische baarmoederontsteking. Bij een aantal bedrijven de belangrijkste oorzaak van een verlengde tussenkalftijd en te veel inseminaties per koe.

Een zware bevalling, een slechte hygiëne rondom het afkalven, een vroeggeboorte, het aan de nageboorte staan of

een acute baarmoederontsteking vlak na afkalven (kortvuilen) zijn de meest voorkomende oorzaken van witvuilen, dat kan optreden vanaf een maand na het afkalven.

Ook het doormaken van melkziekte rondom het afkalven en een mineralentekort bij kalfvaarzen of bij koeien in de droogstand kunnen na het afkalven het natuurlijke proces van het opzuiveren en het verkleinen van de baarmoeder verstoren. Zo werken deze factoren het ontstaan van een chronische baarmoederontsteking in de hand.

In de normale situatie komt de nageboorte er binnen twaalf uur na het afkalven af. Tot ongeveer tien dagen erna kan er een kleine hoeveelheid niet-stinkende roodbruine uitvloeiing te zien zijn, eventueel gevolgd door een korte periode van een beetje wittig gevlokt troebel slijm. Vanaf ongeveer vier weken na het afkalven moet de baarmoeder weer haar oorspronkelijke grootte hebben en mag er geen afwijkende uitvloeiing meer zichtbaar zijn.

